

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - De Graankorrel te Wervik

	Hoofdstructuur	bao
	Instellingsnummer	128504
	Instelling	Vrije Basisschool-De Graankorrel
directeur		Christophe VERLEENE
adres		Kruisekestraat 461_A - 8940 WERVIK
telefoon		056-31.42.55
fax		056-31.42.55
e-mail		info@degraankorrelkruiseke.be
website/URL		
	Bestuur van de instelling	967372 - Kath. Basissch.van Wervik te WERVIK
adres		Magdalenastraat 13 - 8940 WERVIK
	Scholengemeenschap	119801 - De Graankorrel te GELUWE
adres		Schoolstraat 1 - 8940 GELUWE
	CLB	114959 - Vrij CLB Leieland te MENEN
adres		Oude Leielaan 83_A - 8930 MENEN
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	07/02/2011, 08/02/2011,09/02/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	09/02/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	18/02/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Johan Lamote
	Teamleden	Hendrik D'Hulster
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	7
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?	8
4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
4.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	9
4.3 Lager onderwijs: Nederlands	9
4.4 Lager onderwijs: muzische vorming	10
4.5 Lager onderwijs: leren leren	11
4.6 Lager onderwijs: ICT	11
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	12
5.1 Personeelsbeheer	12
5.2 Professionalisering	12
5.3 Materieel beleid	13
5.4 Welzijn	13
5.5 Curriculum	13
5.6 Begeleiding	13
5.7 Evaluatie	13
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	15
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	16
7.1 Wat doet de school goed?	16
7.2 Wat kan de school verbeteren?	16
7.3 Wat moet de school verbeteren?	17
8. ADVIES	18
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	18

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Vrije Basisschool De Graankorrel in Kruiseke is pas sinds september 2010 een autonome basisschool. Voorheen was deze school een vestigingsplaats van de veel grotere school in het nabijgelegen Geluwe. De keuze van het schoolbestuur tot deze defusie betekent ook dat deze school pas sedert dit schooljaar een eigen directeur heeft maar tevens dat er nieuwe coördinatoren voor de zorg en het ICT-beleid dienden te worden aangesteld. Het team ervaart deze nieuwe situatie als een uitgelezen kans om zowel de eigen ontwikkelingsdynamiek als het eigen profiel van de school nieuwe impulsen te geven. Op dit moment is de school nog enigszins zoekende naar een evenwicht tussen het verder werken op de zekerheden van het verleden en het uitbouwen van een werking die aansluit bij de eigen noden en prioriteiten.

Om de ontwikkelingsdoelen na te streven werkt de kleuterafdeling met een thematisch aanbod. De leergebieden Nederlands en muzische vorming die in de focus van deze schooldoorlichting stonden, komen hierbij op een geïntegreerde wijze aan bod. Bij de planning van hun aanbod baseert het team zich in hoofdzaak op het 'Ontwikkelingsplan voor de Katholieke Kleuterschool'. Het frequente formele en informele overleg en het hanteren van een kindvolgsysteem dat aansluit bij de opbouw van dit ontwikkelingsplan, vormen een voldoende garantie dat de teamleden alle ontwikkelingsdomeinen in voldoende mate en op een evenwichtige wijze nastreven. Om de aansluiting te garanderen bij de leeftijdsgebonden ontwikkeling van de kleuters verwijzen de leerkrachten naar de ontwikkelingslijnen die in het ontwikkelingsplan opgenomen zijn. In de leeftijdsgemengde groepen wordt planmatig voorzien in een gedifferentieerd aanbod dat gericht is op de verschillende leeftijden binnen de klas. Binnen het kleuterteam groeit in toenemende mate het besef dat leerplandoelen functioneel kunnen worden aangewend om de geformuleerde doelen nog beter af te stemmen op de leeftijdsgebonden ontwikkeling van de kleuters. Enkele teamleden kunnen dit al illustreren met goede praktijkvoorbeelden. De recent ontwikkelde leerlijn in verband met ontluikend lezen, waarvan de integratie in de thema's weliswaar nog in een beginfase zit, en de betrokkenheid bij het in kaart brengen van het aanbod rond muzische vorming zijn hierbij illustratief. De vroeger ontwikkelde groeilijnen en afspraken omtrent regelmatig terugkerende activiteiten zijn toe aan actualisering.

Voor het leergebied Nederlands kan op basis van de voorgestelde resultaten, het aanbod en het leerlingenwerk, worden gesteld dat de school voldoende inspanningen levert om de eindtermen te realiseren. Het aanbod Nederlands is in hoofdzaak gebaseerd op de gehanteerde methode. In een aantal klassen komen de domeinen spreken en luisteren minder systematisch aan bod of krijgen de leerlingen een eigen, bijkomend aanbod rond taalsystematiek. Voor het leergebied Nederlands is het dan ook aangewezen dat de school afspraken maakt omtrent het consequent toepassen van de methode en de wijze waarop de gerichtheid op de leerplandoelen en de graduele opbouw gegarandeerd blijven als van de methode wordt afgeweken.

De hele school geeft aan recent een toenemende aanwezigheid van kinderen uit taalarme, anderstalige of taalgemengde gezinnen te ervaren. Het zou goed zijn om dit gegeven met meer systematiek in kaart te brengen en initiatieven te ontwikkelen om de taalvaardigheid van de leerlingen na te gaan. Dit kan leiden tot zorginitiatieven met een specifiek taalactiverend onderwijsaanbod.

Uit analyse van de planningsdocumenten kan worden afgeleid dat er voldoende kansen zijn tot de realisatie van de eindtermen muzische vorming. Ook in de praktijk zijn er gevarieerde en waardevolle muzische initiatieven. In alle klassen is er aandacht voor een evenwichtig aanbod van de verschillende domeinen. De leerkrachten bieden lessen muzische vorming die aansluiten bij de geest van het leerplan. Een interessant gegeven zijn de zgn. 'muzische vrijdagen' waarbij in een beurtsysteem van drie weken en

afzonderlijk voor onder- en bovenbouw, klasdoorbrekend voor alle domeinen van muzische vorming een creatief aanbod wordt uitgewerkt.

De school heeft nog een weg af te leggen om haar inspanningsverplichting met betrekking tot het nastreven van de leergebiedoverschrijdende eindtermen na te komen. Dit blijkt uit de controle van zowel leren leren als van ICT. Op klasniveau zijn in wisselende mate concrete zaken terug te vinden die met deze leergebiedoverschrijdende eindtermen kunnen worden gerelateerd. Maar voor geen van beide domeinen kan de school aantonen dat deze op systematische, graduele en geïntegreerde wijze ook effectief worden nagestreefd. Voor ICT geldt als bijkomend probleem dat de huidige ICT-voorzieningen dermate beperkt zijn dat ze een zware belemmering vormen voor het succesvol kunnen nastreven van deze eindtermen. Zowel leren leren als ICT worden door de inspectie dan ook als verplicht weg te werken tekorten weerhouden.

De school kan op verschillende niveaus nog groeien in haar evaluatiebeleid. Voor de evaluatie van de leergebieden Nederlands, wiskunde en Frans maakt het team voornamelijk gebruik van methodegebonden toetsen al dan niet in combinatie met eigen toetsen. Voor de leergebieden wereldoriëntatie en muzische vorming dient de school echter nog een visie te ontwikkelen rond evaluatievormen die toelaten deze leergebieden breed en leerplandoelgericht te evalueren. Ook de mate waarin de leerlingen evolueren omtrent de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren, sociale vaardigheden en ICT wordt momenteel nog niet in kaart gebracht.

De mate waarin het zorgbeleid op zowel klas- als schoolniveau aansluit op de analyse van resultaten van eigen toetsen of genormeerde toetsen, is niet eenduidig. De school kan nog groeien in het ontwikkelen van een eigen zorgvisie en de consequente toepassing ervan in de verschillende klassen.

De school heeft nog geen cultuur ontwikkeld om de resultaten van eigen toetsen, genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem of eindtoetsen van de koepel diepgaand te analyseren en uit deze analyse conclusies te trekken voor de eigen werking en mogelijke verbeterpunten en prioriteiten op klas- en schoolniveau.

De rapporteringspraktijk wordt beïnvloed door de evaluatiepraktijk. Vermits de visie op evalueren voor een aantal leergebieden en de leergebiedoverschrijdende eindtermen nog onvoldoende uitgewerkt is, heeft dit tot gevolg dat de feedback en de rapportering over de vorderingen van de leerlingen omtrent de domeinen van de leergebieden nogal eenzijdig productgericht is. Vooral de rapportering over wereldoriëntatie, muzische opvoeding heeft nog groeikansen. Een duidelijke rapportering van de leergebiedoverschrijdende eindtermen ontbreekt.

De ontwikkelingsdynamiek die ontstaan is na de defusie, de hoge betrokkenheid van het team op de school en de leerlingen, samen met de inzet en bezorgdheid om kwalitatief onderwijs te bieden, maken het mogelijk om de geformuleerde tekorten binnen de vooropgezette termijn succesvol weg te werken.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs
Nederlands
muzische vorming
Lager onderwijs
Nederlands
muzische vorming
leren leren
ICT

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Onderwijs
Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- defusie sedert 1 september 2010
- recente en frequente directiewissel(s)
- recent een toenemende groep anderstaligen
- belangrijke infrastructurele problemen

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Vaststelling

- De leerkrachten baseren zich op het 'Ontwikkelingsplan voor de Katholieke Kleuterschool' als referentiekader bij het nastreven van de ontwikkelingsdoelen. Enkele teamleden noteren in hun dagboek leerplandoelen om de nagestreefde doelen te concretiseren.
- Bij de planning van de belangstellingscentra noteren de leerkrachten zowel de ervaringsituaties als de ontwikkelingsdomeinen en –aspecten die tijdens de verschillende activiteiten aan bod komen. Het leergebied Nederlands komt op een geïntegreerde wijze aan bod vanuit het ontwikkelingsdomein taalontwikkeling. Om de aansluiting te garanderen bij de leeftijdsgebonden ontwikkeling van de kleuters verwijzen de leerkrachten naar de ontwikkelingslijnen die in het ontwikkelingsplan opgenomen zijn. In de leeftijdsgemengde groepen wordt planmatig voorzien in een gedifferentieerd aanbod dat gericht is op de verschillende leeftijden binnen de klas.
- De leidsters hanteren geen formeel bewakingssysteem om de volledigheid en het evenwicht binnen het aanbod te bewaken. Het frequente planningsoverleg tussen de duo-partners, de onderlinge informele contacten en het hanteren van een kindvolgsysteem dat aansluit bij de opbouw van het ontwikkelingsplan, vormen een voldoende garantie dat het de kleuteronderwijzeressen alle ontwikkelingsdomeinen nastreven. Ze gaan weinig na of de concrete leerplandoelen in voldoende mate zijn nagestreefd.
- Recent werd voor de kleuterafdeling een leerlijn ontluikend lezen ontwikkeld. De mate waarin deze leerlijn ook doelgericht en planmatig wordt geïntegreerd in het aanbod heeft nog groeikansen.
- In het verleden werd voor een uitgebreid aantal rituelen en regelmatig terugkerende activiteiten groeilijnen voor de kleuterafdeling ontwikkeld. De mate waarin deze groeilijnen nog daadwerkelijk relevant zijn en consequent worden toegepast is voor de meeste teamleden niet duidelijk.
- Het kindvolgsysteem, dat twee maal per jaar wordt ingevuld, sluit aan bij de opbouw van het ontwikkelingsplan en is gradueel opgebouwd voor de verschillende leeftijdsgroepen. Voor de oudste kleuters is een bijkomende observatiefiche om de ontwikkeling van de leesvoorwaarden in kaart te brengen.
- In de gestandaardiseerde testen om de schoolrijpheid van de oudste kleuters na te gaan, zijn aspecten van taal terug te vinden. Ondanks een relevante aanwezigheid van kinderen uit anderstalige of taalgemengde gezinnen beschikt de school niet over specifieke testen om de taalvaardigheid van de kleuters in kaart te brengen. Enkel voor kinderen waarbij een taalontwikkelingsachterstand wordt vermoed, wordt een bijkomende genormeerde toets afgenomen.
- Alle resultaten van observaties en testen worden samengebracht in het leerlingendossier en besproken op klasbesprekingen en M.D.O's. Voor risicokleuters kan de school nog groeien in het grondig analyseren van gesignaleerde problemen en het formuleren van een concrete hulpvraag.
- Er zijn structureel wekelijks lestijden voorzien waarbij de klasleerkracht kleuters individueel kan remediëren op verschillende aspecten, waaronder taalontwikkeling. Een ambulante leerkracht neemt dan de klasgroep over. De planmatigheid van de acties kan intenser. De mate waarin de school doelgericht investeert in de

ondersteuning van de taalontwikkeling van anderstalige kleuters heeft nog groeikansen.

- De hoekenwerking, het aanwezige taalactiveringsmateriaal, de zeer brede waaier van talige activiteiten scheppen ruim kansen tot talige ontwikkeling. Via verteltassen die de kleuters om beurt mogen meenemen naar huis wil de school het Nederlands in de communicatie thuis stimuleren.
- Om de overgang naar het lager onderwijs vlotter te laten verlopen worden in de loop van het schooljaar geregeld integratieactiviteiten tussen de derde kleuterklas en het eerste leerjaar georganiseerd. Tijdens deze activiteiten komen aspecten van voorbereidend lezen en schrijven aan bod.

4.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

Vaststelling

- De leerkrachten baseren zich op het 'Ontwikkelingsplan voor de Katholieke Kleuterschool' als referentiekader bij het nastreven van de ontwikkelingsdoelen. Enkele teamleden noteren in hun dagboek leerplandoelen om de nagestreefde doelen te concretiseren.
- Bij de planning van de belangstellingscentra noteren de leerkrachten zowel de ervaringsituaties als de ontwikkelingsdomeinen en –aspecten die tijdens de verschillende activiteiten aan bod komen. Het leergebied muzische vorming komt hierbij op een geïntegreerde wijze aan bod.
- De leidsters hanteren geen formeel bewakingssysteem om de volledigheid en het evenwicht binnen het aanbod te bewaken. Het frequente planningsoverleg tussen de duo-partners en het hanteren van een kindvolgsysteem dat aansluit bij de opbouw van het ontwikkelingsplan vormen een voldoende garantie dat het aanbod alle domeinen dekt.
- Het kleuterteam wordt betrokken bij een initiatief om het aanbod muzische vorming op schoolniveau vanuit de leerplandoelen en voor alle domeinen in kaart te brengen. Voor de teamleden is het einddoel van dit initiatief evenwel niet duidelijk. Vanuit een recente evaluatie van deze oplijsting werd besloten dit initiatief in de nabije toekomst bij te sturen.
- De vaardigheden die binnen het kindvolgsysteem worden geobserveerd zijn in hoofdzaak technische en fijnmotorische vaardigheden.
- De hoekenwerking, het aanwezige materiaal en een gericht aanbod van activiteiten scheppen voldoende kansen tot muzische ontwikkeling. De beperkte infrastructuur met te weinig lokalen voor het kleuteronderwijs, kunnen evenwel een belemmering tot optimale ontwikkeling vormen.

4.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Vaststelling

- De school kan aantonen dat zij in voldoende mate met de meeste leerlingen de eindtermen voor Nederlands via de leerplandoelen realiseert.
- Door het vrij consequent gebruik van onderwijsleerpakketten zorgen de leerkrachten ervoor dat hun aanbod zo volledig mogelijk is. Waar ze de consequentie soms onderbreken, door het weglaten van een aantal lessen of het bijvoegen van eigen pakketten voor taalsystematiek, is het onduidelijk in welke mate ze de achterliggende leerplandoelen, de continue opbouw en het evenwicht tussen de verschillende domeinen bewaken. Door tijdnood komen vooral doelen voor spreken, luisteren en creatief schrijven in sommige groepen minder aan bod.

- De resultaten van de genormeerde toetsen op het einde van het zesde leerjaar en de resultaten van de leerlingen in het vervolgonderwijs vormen voor de school een indicatie om vertrouwen te hebben in de eigen resultaten. De school is er nog niet aan toe om deze outputgegevens, met het oog op integrale kwaliteitszorg, grondig te analyseren en intern te communiceren.
- De leerkrachten evalueren in hoofdzaak met methodegebonden en eigen toetsen. Daarnaast hanteert de school extern genormeerde tests voor het screenen van de spellingsvaardigheid en voor het bepalen van het niveau voor technisch lezen. De evolutie van de resultaten geeft aan dat kinderen een behoorlijke voortgang realiseren voor spelling en lezen.
- De klasleerkrachten staan in voor de eerstelijnsremediëring. De mate waarin leerkrachten op systematische wijze foutenanalyses maken van toetsresultaten of dagelijks werk is teamlidgebonden. Enkel de resultaten van de genormeerde toetsen uit het leerlingvolgsysteem worden systematisch geanalyseerd.
- In het recente verleden ontwikkelde de school een systeem van binnenklasdifferentiatie waarbij gewerkt wordt met rode, oranje en groene lessen, waarbij de klemtoon komt te liggen op de instructie, het zelfstandig werk en het inoefenen en aanwenden van duomomenten. In de praktijk blijken een aantal leerkrachten deze werkwijze niet meer toe te passen, waardoor de eerstelijnszorg o.m. voor Nederlands met wisselende frequentie voorkomt. Enkele teamleden organiseren werkvormen waardoor ze tijd vrijmaken voor individuele remediëring. Bij anderen is de begeleiding beperkt tot individuele hulp tijdens de verwerkingsfase.
- De school went dit schooljaar lestijdenpakket maximaal aan voor het inrichten van een jaarklassensysteem. Dit heeft als gevolg dat er slechts een beperkt aantal lestijden resterend voor additionele hulp beschikbaar zijn. Deze worden vraaggestuurd aangewend in de onderbouw. De planmatigheid van de acties kan aan kracht winnen.
- De leerkrachten geven aan dat een behoorlijk aantal kinderen uit een eerder taalarm milieu of een anderstalig of taalgemengd gezin afkomstig zijn. Desondanks zijn er weinig indicaties op te merken die wijzen op een structurele aandacht voor het verhogen van de taalvaardigheid van deze leerlingen.
- In de meeste klassen zijn er ondersteunende referentiekaders in het klasbeeld aanwezig. De leerlingen gebruiken de heuristiek en algoritmes van de methode. Recent werden de afspraken omtrent de oplossingsstrategie voor werkwoordsvervoeging binnen de bovenbouw opnieuw vastgelegd.
- Met verschillende klassen uit de onder- en bovenbouw organiseert de school vormen van tutorlezen. Alle klassen zijn voorzien van een ruime klasbibliotheek. De school maakt gebruik van de ontleningsfaciliteiten van de stedelijke bibliotheek.
- De school voorziet dit schooljaar nog een aantal initiatieven om de leerkrachten kennis te laten maken met het vernieuwde leerplan taalbeschouwing en het nieuwe domein 'interculturele gerichtheid'. Een aantal teamleden geeft aan nog niet op de hoogte te zijn van dit vernieuwingstraject.

4.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

Vaststelling

- Uit analyse van de planningsdocumenten blijkt dat er voldoende kansen zijn tot realisatie van de eindtermen muzische vorming. Ook in de praktijk zijn er gevarieerde en waardevolle muzische initiatieven. In alle klassen is er aandacht voor een evenwichtig aanbod van de verschillende deeldomeinen. De leerkrachten bieden lessen muzische vorming die aansluiten bij de geest van het leerplan.
- Dit schooljaar is de school gestart met een initiatief om het aanbod muzische vorming op schoolniveau vanuit de leerplandoelen en voor alle domeinen op systematische wijze in kaart te brengen. Voor de teamleden is het einddoel van dit initiatief evenwel

niet duidelijk. Vanuit een recente evaluatie van deze oplijsting werd besloten dit initiatief in de nabije toekomst bij te sturen. Hoe deze bijsturing zal gebeuren, moet nog worden uitgeklaard.

- De school organiseert de zogenaamde 'muzische vrijdagen'. Dit houdt in dat in een beurtsysteem van drie weken er, afzonderlijk voor onder- en bovenbouw, klasdoorbrekend voor alle domeinen van muzische vorming een creatief aanbod wordt uitgewerkt. Binnen deze werking worden ook de muzische talenten en interesses van de teamleden maximaal benut. Deze werkwijze werd dit schooljaar teruggebracht tot drie keer per schooljaar.
- De evaluatie en rapportering van de inhoud voor muzische vorming zijn eerder beperkt gericht op de leerplandoelen en de leerplanvisie. Het ontbreekt de school aan duidelijke beoordelingscriteria en aan concrete aanwijzingen over wat wordt geëvalueerd. Een doelgerichte beoordeling van de ontwikkelde muzische talenten is daardoor niet mogelijk. Het team heeft hoofdzakelijk aandacht voor productevaluatie en te weinig aandacht voor een procesgerichte aanpak. Het team heeft weinig ervaring met alternatieve vormen van evaluatie voor dit leergebied.

4.5 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet niet

Vaststelling

- Ondanks de aanbeveling in het rapport van de doorlichting van maart 2006 beschikt de school nog steeds niet over een schooleigen planning waarmee ze kan aantonen op welke wijze de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren vanuit een gezamenlijke doelgerichtheid en met een graduele opbouw worden nagestreefd.
- In de praktijk wordt het systematisch en gradueel nastreven van de eindtermen leren leren voornamelijk aangestuurd vanuit het ingebouwde aanbod in de verschillende methodes. In een aantal klassen zijn aanvullende systemen terug te vinden die het zelfregulerend gedrag van de leerlingen ondersteunen. Tijdens de gesprekken kunnen de leerkrachten aspecten van leren leren vanuit hun praktijk illustreren. Deze illustraties zijn vaak te uitsluitend gelinkt aan leren plannen en leren studeren.
- Eerder dit schooljaar werd van alle klassen in kaart gebracht welke oplossingsstrategieën op de respectievelijke klaswanden terug te vinden zijn.
- Het team heeft nog niet stilgestaan bij de manier waarop leren leren kan worden geëvalueerd. Het attitudinale gedeelte van het rapport legt geen link met de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren.
- Recent konden de teamleden kennis nemen met een visietekst rond leren leren. Deze eerste verkenning heeft nog niet geleid tot bijstellingen op de school- en klasniveau.

4.6 Lager onderwijs: ICT

Voldoet niet

Vaststelling

- De school kan niet aantonen dat ze met een eigen planning de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT in voldoende mate nastreeft.
- Op schoolniveau gebeurde nog geen diepgaande verkenning van de eindtermen ICT. Het team heeft omtrent deze eindtermen onvoldoende kennis en visie en hanteert geen afspraken om deze te vertalen in een volledig, gegradeerd en geïntegreerd aanbod.
- De integratie van ICT wordt ernstig bemoeilijkt door het feit dat in de meeste klassen van de lagere afdeling geen computers aanwezig zijn. De beschikbare laptops en de eerder beperkt uitgeruste computerklas kunnen dit onvoldoende compenseren. Dit alles belemmert de school om voldoende tegemoet te komen aan haar inspanningsverplichting voor ICT.

- Los van de individuele ICT-competentie is het niet voor alle teamleden duidelijk op welke manier ICT op een zinvolle wijze kan worden geïntegreerd in het dagelijks pedagogisch-didactisch handelen.
- Vanuit het schoolbestuur werd dit schooljaar beslist om voor alle scholen van de scholengemeenschap twee nieuwe ICT-coördinatoren aan te stellen. Beiden hebben een afgebakende taakomschrijving als technische en pedagogisch-didactische coördinator. Het aantal lestijden dat voor deze school ter beschikking wordt gesteld is echter minimaal om een effectief ICT-beleid te kunnen ontwikkelen.
- De ICT-vaardigheden van de leerlingen worden niet geëvalueerd en gerapporteerd.
- Verschillende leerkrachten bieden hun leerlingen extra oefenkansen via hun klasblog. Dit is zeker een waardevol initiatief dat in de klaspraktijk kan geïntegreerd worden.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

5.2.1 Aanvangsbegeleiding

5.2.2 Deskundigheidsbevordering

Vaststellingen

- De leraren krijgen voldoende kansen om zich te professionaliseren. Daarvoor beschikken zij over de nodige informatie over het nascholingsaanbod. Leerkrachten geven aan dat verwacht wordt dat nascholing in eerste instantie aansluit bij de prioriteiten van de school. Daarnaast kunnen teamleden ook nascholing volgen aansluitend bij eigen interesses en behoeftes.
- De keuze van de huidige schoolprioriteiten is nog gemaakt vanuit de vroegere toestand waarbij deze school een vestigingsplaats was van een veel grotere school in een naburige gemeente. De school dient na de nieuwe autonomie, nog te groeien in het in kaart brengen van de eigen noden om daar de eigen prioriteiten op te enten.
- Personeelsvergaderingen vormen in voldoende mate momenten van interne professionalisering. Naast agendapunten in verband met praktische en organisatorische zaken is er ook voldoende ruimte en tijd voor overleg rond pedagogisch-didactische schoolontwikkeling.
- Pedagogische studiedagen worden aangewend om vernieuwingsprocessen op de sporen te zetten. De pedagogische studiedagen van dit schooljaar verliepen nog samen met de vroegere hoofdschool. Voor de teamleden is het niet duidelijk in welke mate dit in de toekomst verder nog wenselijk en zinvol is.

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.7 Evaluatie

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

5.7.1 Evaluatiepraktijk

Vaststellingen

- De school beschikt niet over een expliciete visie rond leerlingenevaluatie. De evaluatiepraktijk en -cultuur is sterk gericht op de rapportering. In zowat alle klasgroepen gebeurt het afnemen van toetsen op een vrij gelijkgerichte en identieke wijze. De procedures die de teamleden daarbij toepassen, steunen overwegend op traditie, individuele gebruiken maar weinig op formeel overleg of op reflectie.
- De kleuterafdeling hanteert een kindvolgsysteem dat opgebouwd is naar analogie met het ontwikkelingsplan. Voor elk ontwikkelingsdomein worden een aantal relevante en observeerbare ontwikkelingsaspecten in kaart gebracht. Het kindvolgsysteem is gradueel opgebouwd en laat toe de evolutie volgens de leeftijd in kaart te brengen. Naast dit kindvolgsysteem noteren de teamleden vaak nog bijkomende observaties of notities over individuele kinderen.
- Voor de oudste kleuters zijn er gestandaardiseerde toetsen die de ontwikkeling van het rekenbegrip en de schoolrijpheid in beeld brengen. Ondanks een relevante aanwezigheid van kinderen uit anderstalige of taalgemengde gezinnen beschikt de school niet over specifieke testen om de taalvaardigheid van de kleuters in kaart te brengen. Enkel voor kinderen waarbij een taalontwikkelingsachterstand wordt vermoed, is er een bijkomende genormeerde toets.
- Voor de meeste deelaspecten van de leergebieden Nederlands, wiskunde en Frans maakt het team voornamelijk gebruik van methodegebonden toetsen al dan niet in combinatie met eigen toetsen. Deze evaluatie wil nagaan in welke mate de nagestreefde doelen bereikt zijn en is bijgevolg sterk afgestemd op de aangeleerde leerinhouden en ze vormt de basis voor de feedback via het periodiek rapport.
- De evaluatie voor wereldoriëntatie en muzische vorming gebeurt, op een aantal uitzonderingen na, via punten. Op schoolniveau is er nog geen visie op de mogelijkheden van een brede evaluatie van deze leergebieden. In het verslag van de opvolgingscontrole van de vorige schooldoorlichting van maart 2010 wordt de evaluatie van wereldoriëntatie expliciet benoemd als werkpunt. Toetsen van wereldoriëntatie zijn te eenzijdig gericht op leerinhouden en/of feitenkennis en te weinig op het nagaan van de realisatie van de achterliggende leerplandoelen, inzichten of vaardigheden.
- Naast de methodetoetsen worden voor lezen, spelling en aspecten van wiskunde ook nog de genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem afgenomen. De mate waarin klasleerkrachten systematisch en diepgaand foutenanalyses maken van dagelijks werk en toetsen is sterk teamlidgebonden. De toetsen van het leerlingvolgsysteem worden systematisch geanalyseerd. De analyse van alle toetsresultaten vormt de aanzet van zowel klasinterne als klasexterne remediëring. De leerlingen van het vierde en zesde

leerjaar nemen deel aan de eindtoetsen omtrent wiskunde en Nederlands van de koepel.

- De school heeft nog geen cultuur van eigen kwaliteitszorg ontwikkeld om de resultaten van al deze toetsen te analyseren en effecten op klas- en schoolniveau in kaart te brengen. De beschikbare gegevens worden momenteel weinig benut om uitspraken te doen over het al dan niet bereiken van eindtermen of leerplandoelen of om effecten van de geboden leerhulp (inhoud, werkvormen, groeperingsvormen) op klas- en schoolniveau na te gaan.
- De leergebiedoverschrijdende eindtermen worden niet systematisch geëvalueerd. Op het rapport worden een aantal attitudes beoordeeld die indirect een link vertonen met de aspecten van sociale vaardigheden en van leren leren. Deze evaluatie is evenwel niet gerelateerd aan de eindtermen. Ook de ICT-eindtermen zijn nog geen voorwerp van een goed overwogen en gerichte evaluatie.

5.7.2 *Rapporteringspraktijk*

Vaststellingen

- De school hanteert een rapport waarbij alle leergebieden een cijfer krijgen. Dit rapport wordt twee maal per jaar meegegeven naar aanleiding van de proefwerkperiode. Resultaten van tussentijdse rapporten worden via het agenda aan de ouders gecommuniceerd. Het eerste leerjaar beschikt over een rapport met beoordelende zinnen, waarbij toelichting wordt gegeven over een aantal vaardigheden voor taal en wiskunde.
- De terminologie van het rapport volgt meestal de indeling en terminologie van de leerplannen. Enkel voor het leergebied Nederlands is het niet duidelijk waar het domein taalbeschouwing een plaats krijgt.
- De rapporteringspraktijk wordt beïnvloed door de evaluatiepraktijk. Vermits de visie op evalueren voor een aantal leergebieden en de leergebiedoverschrijdende eindtermen nog onvoldoende uitgewerkt is, heeft dit tot gevolg dat de feedback en de rapportering over de vorderingen van de leerlingen omtrent deze domeinen nogal eenzijdig productgericht is. Vooral de rapportering over wereldoriëntatie, muzische opvoeding en de leergebiedoverschrijdende eindtermen kan breder.
- Twee maal per jaar krijgen de leerlingen ook een afzonderlijk zwem- en gymrapport.

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

- Doordat de school pas sedert september 2010 als autonome school functioneert, dienden zowel de directie- als de coördinatiefuncties nieuw ingevuld te worden. Voor alle betrokkenen betekenden de eerste maanden van het schooljaar vooral het verkennen van de school en/of de nieuwe opdracht.
- Het schoolwerkplan bevat nog een aantal (visie)teksten die geënt zijn op de vroegere situatie. De school is zich bewust dat er in de toekomst een schooleigen vertaling noodzakelijk zal zijn. Een eerste aanzet hiertoe is het gezamenlijk reflecteren over het schooleigen opvoedingsproject.
- Het team getuigt eenduidig zich volledig te vinden in de beslissing de school autonoom te laten worden. Leerkrachten geven aan nu reeds te ondervinden dat in hoofdzaak vooral praktisch en organisatorische aspecten sneller en kordater worden aangepakt. Het team kan zich ook vinden in de inhoudelijke pedagogisch-didactische processen die in de nieuwe situatie op de sporen worden gezet. Unaniem geven ze aan te hopen op wat meer directe sturing, diepgaande implementatie van vernieuwingsprocessen en het kunnen werken vanuit schooleigen prioriteiten.
- De teamleden geven aan dat ze de leiderschapsstijl, die vooral bemoedigend en waardierend is, sterk appreciëren. De besluitvorming binnen de school gebeurt democratisch. Dit vormt een goede basis om de teamleden meer te betrekken bij het schoolbeleid
- De drie directies binnen de scholengemeenschap werken nauw samen en hebben onderling een taakverdeling afgesproken rond aspecten van hun opdracht die op het niveau van de scholengemeenschap worden uitgewerkt.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het kleuteronderwijs realiseert een aanbod dat voldoende intentioneel focust op de decretale ontwikkelingsdoelen en op die van Nederlands en muzische opvoeding in het bijzonder.
- Het schoolbeleid getuigt van een ontwikkelingsdynamiek om o.a. de leerplannen te verkennen en in het bijzonder om het leerplan muzische vorming te implementeren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De school beschikt over voldoende instrumenten om de evolutie van kleuters en leerlingen in kaart te brengen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het team getuigt van een grote inzet en een sterk engagement en grijpt, binnen de nieuwe schoolsituatie, alle kansen aan tot inhoudelijk overleg in een open sfeer.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Binnen de kleuterafdeling afspreken op welke wijze de uitgewerkte leerlijn ontluikend lezen planmatig in de belangstellingscentra kan worden uitgewerkt.
- De groeilijnen die vroeger in de kleuterafdeling werden uitgewerkt, kritisch evalueren, waar nodig bijsturen en afspraken maken over een consequente toepassing in de klaspraktijk.
- In de lagere afdeling voor het leergebied Nederlands afspraken maken omtrent het consequent toepassen van de methode en de wijze waarop de gerichtheid op de leerplandoelen en de graduele opbouw gegarandeerd blijven als van de methode wordt afgeweken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De aanwezigheid van kinderen uit taalarme, anderstalige of taalgemengde gezinnen met meer systematiek in kaart brengen.
- Initiatieven ontwikkelen om de taalvaardigheid van de leerlingen na te gaan en vanuit de vastgestelde zorgbehoeften waar nodig het onderwijsaanbod gericht bijsturen.
- Het zorgbeleid verder uitwerken, verdiepen en verankeren in de schoolwerking. Duidelijke afspraken maken rond de verwachte eerstelijnszorg van de teamleden.
- Investeren in diepgaande analyse van gesignaleerde problemen en het formuleren van een concrete hulpvraag en hulpmethodiek.
- Op schoolniveau een visie ontwikkelen rond evaluatievormen die toelaten de leergebieden wereldoriëntatie en muzische vorming breed en leerplandoelgericht te evalueren.

- Instrumenten zoeken om de vorderingen van leerlingen omtrent de leergebiedoverschrijdende eindtermen met meer systematiek in kaart te brengen.
- Het rapporteringsbeleid aanpassen aan een vernieuwde evaluatiepraktijk.

Wat betreft het algemeen beleid:

- In functie van de eigen kwaliteitszorg op systematische wijze beschikbare outputgegevens analyseren op klas- en schoolniveau. O.m. op basis van deze analyse schooleigen prioriteiten bepalen.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De school kan niet aantonen dat de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren en ICT op systematische wijze worden nagestreefd.

Wat betreft de regelgeving met eventuele gevolgen voor de financiering/subsidiëring:

- Nihil

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs.

BEPERKT GUNSTIG

Lager onderwijs

omwille van onvoldoende nastreven van de eindtermen voor

leren leren

ICT

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet **vanaf februari 2014** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Johan Lamote

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname

Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: